

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw drs. C.J. Schouten

Per mail: (10)(2e) minlnv.nl

Datum : 23 april 2020
Ons kenmerk : Brf 20.024 PL/SvD
Onderwerp : Coronaprotocol agrarische sector

Geachte minister Schouten,

Veilig werken, reizen en wonen nu belangrijker dan ooit

Voor alle agrarische sectoren is veilig werken, veilig reizen en veilig wonen van levensbelang. Tijdens de coronacrisis meer dan ooit. Omdat deze situatie langere tijd gaat duren, hebben de Taskforce Arbeid van LTO Nederland*, FNV Agrarisch Groen en CNV Vakmensen als dé sociale partners in de agrarische sectoren, haar verantwoordelijkheid genomen en hard gewerkt aan het opstellen van een protocol. Wij hebben ons daarbij laten ondersteunen door Stigas, ons paritair aangestuurde kennisinstituut veilig werken. Wij beogen met dit protocol de ondernemers en de werknemers handvatten voor de praktijk van de dag te geven.

Feedback

De procedures en de eisen voor vorm en inhoud vanuit de Rijksoverheid zijn voor ons niet duidelijk. Daarom sturen wij het Coronaprotocol voor de land- en tuinbouw per brief met het doel hier feedback op te krijgen en/of het scherper te krijgen. Tot slot zouden we met u in gesprek willen gaan over de knelpunten die wij ervaren en de behoorlijke variatie aan handhaving door de verschillende veiligheidsregio's. Liever zouden wij zien dat u het protocol beoordeelt en we uiteindelijk een akkoord van u krijgen. Wij denken dat een door de overheid goedgekeurd protocol veel extra duidelijkheid kan geven aan werkgevers, werknemers en handhavers en daardoor ook beter nageleefd zal worden.

Verspreiding

Het protocol is vanaf vandaag aan de ondernemers en de werknemers in de sector beschikbaar gesteld [protocol](#). Vrijdag wordt het in meerdere talen verspreid.

Uitgangspunten

De uitgangspunten bij het opstellen van dit protocol zijn natuurlijk geweest:

- de maatregelen van het RIVM;
- de richtlijn van 1,5 m afstand houden;
- de maximale bescherming van werkgevers en werknemers.

Indeling protocol

Het protocol (deel A) geeft werkgevers en werknemers duidelijke algemene richtlijnen voor de sector land- en tuinbouw 'in den brede'. Daarnaast hebben we maatwerkoplossingen per agrarische deelsector uitgewerkt (deel B). Waarbij wordt opgetekend dat de sectoren binnen de agrarische sector die tot de voedselketen behoren, onder de cruciale beroepsgroepen vallen die de samenleving draaiende houden tijdens de coronacrisis. Tot slot is er op initiatief van CNV Vakmensen en FNV een deel wat ingaat op arbeidsvoorwaardelijke zaken (deel C). De onderwerpen die in het protocol aan de orde komen zijn de volgende:

- Veilig werken
- Veilig reizen
- Veilig wonen
- Arbeidsvoorwaarden

Arbeidshygiënische strategie

Om te bepalen wat veilig werken tijdens de coronacrisis inhoudt, gebruiken we de arbeidshygiënische strategie. Dit betekent dat je allereerst kijkt of je het risico bij de bron kan aanpakken. Dat is de beste oplossing uit het oogpunt van veiligheid. Pas als dat niet kan, neem je andere maatregelen. De maatregelen van een lager niveau in dit protocol hebben dan ook verschillende niveaus.

- Maatregelen van een hoger niveau, moeten de voorkeur hebben boven maatregelen van een lager niveau.
- Onderzoek dus altijd eerst de mogelijkheden van een hoger niveau. Zijn die echt niet te realiseren? Besluit dan pas tot een maatregel van een lager niveau.
- Een maatregel van een lager niveau is alleen toegestaan als daar goede redenen voor zijn (het 'redelijkerwijs-principe'). Deze afweging moet voor elk niveau opnieuw worden gemaakt.

Levend document

Het protocol is een levend document. Het zal worden aangepast zodra de actualiteit en nieuwe inzichten daartoe aanleiding geven.

Duidelijkheid gezamenlijke huishouding

Als partijen die dit protocol indienen vragen wij u nadrukkelijk om ons duidelijkheid te geven wat wordt verstaan onder het begrip gezamenlijke huishouding.

Bijgevoegde documenten

Bijgaand treft u met een verzoek om feedback het protocol (deel a) aan. De sectoranalyses (deel B) en de arbeidsvoorwaardelijke aspecten (deel c) treft u ter informatie aan.

Graag vernemen wij uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens de Taskforce Arbeid:

Namens CNV Vakmensen:

Namens FNV:

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

* In de Taskforce Arbeid van LTO Nederland hebben de volgende werkgeversorganisaties een actieve betrokkenheid: Anthos, Glastuinbouw Nederland, KAVB, LLTB, LTO Noord, NFO, Plantum, POV en ZLTO.